

บันทึกข้อความ

กรมปศุสัตว์
เลขที่ 10679
วันที่ 17 มีค 2565
เวลา.....

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองกลาง โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๕๘๕๕ ต่อ ๑๖๐
ที่ กษ ๐๒๐๑.๐๖/ว ๓๗๐๙

วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การใช้คำนำหน้านามสตรีผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จลมเกล้า

เสนอ กรมปศุสัตว์

เพื่อทราบ โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่

๑. <https://bit.ly/3KUIcRV>

๒. หรือ QR Code

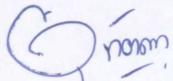

(นางอมราพร ชีพสมุทร)

ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เสนอ กลุ่มทะเบียนฯ

๑๘ มี.ค. ๒๕๖๕

บันทึกข้อความ

๗๙๕๗
๑๔.๓.๖๒
๐๘.๖๒

ส่วนราชการ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล โทร. ๐-๒๒๒๘๐๘๐๐ ต่อ ๑๘๙๙๑ - ๑๘๙๙๒
ที่ ๙๙๐๘๐๘๒/๑๑๔ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การใช้คำนำหน้านามสหกรณ์ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า

เสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณาแจ้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ๆ ในสังกัด กษ. ทราบต่อไป
ทั้งนี้ ได้นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(นางสาวนันณยา ไทยเศรษฐ) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประภัตร โพธสุธิน)
ทราบแล้ว

60/๙๙
๑๔.๓.๖๕

(นางสาวนันณยา แย้มโชค)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๗๙๕๗
วันที่ ๑๔ ๓ ๖๕ เวลา ๑๙.๐๗.

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณา ทั้งนี้ เห็นสมควรแจ้งหน่วยงานในสังกัด สป.กษ. ส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจในสังกัด และองค์การมหาชนทราบต่อไป

๖๙๕๗/๑๔.๓.๖๕

(นางอมราพร ชีพสมุทร)

ผู้อำนวยการกองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๗๙๕๗
รพท. ๑๗๑ ว.๑.๗.๖๕
เวลา ๑๕.๔.๖๕

ดำเนินการตามเงื่อนไข

๖๙๕๗/๑๔.๓.๖๕

(นายทองเป็ด กองจันทร์)
ผู้อำนวยการกองกลางและสหกรณ์

สำนักงานรัฐมนตรี
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขรับ ๗๗๗๗
วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๔
เวลา ๐๐.๐๐

ที่ นร ๐๔๐๙/ว ๑๑๔

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การใช้คำนำหน้ามสตรีผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๒๐๔/ว. ๗๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ตามที่ได้ยื่นยันต์คณะรัฐมนตรี (๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔) เกี่ยวกับเรื่อง การใช้คำนำหน้ามสตรี มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีเสนอว่า เดิมได้มีหนังสือกรรมการบรรณาธิการรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. ๒๖๗/๒๔๙๙ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๔๙๙ (เรื่อง การใช้คำนำหน้ามสตรี) แจ้งว่า นายกรัฐมนตรีสั่งให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติว่า สตรีผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษขึ้นไป ให้ใช้คำนำหน้าว่า “ท่านผู้หญิง” สำหรับสตรีผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นทุติยจุลจอมเกล้า ขั้นตติยจุลจอมเกล้า และขั้นจตุติจุลจอมเกล้า ให้ใช้คำนำหน้าว่า “คุณหญิง” โดยอนุโลมตามพระราชกำหนดศักดิ์สิทธิ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๐ ทั้งนี้ การใช้คำนำหน้ามสตรีเช่นว่านี้หมายถึงเฉพาะผู้ที่มีสามีเท่านั้น ยังไม่คลุมถึงผู้ที่ยังไม่มีสามีซึ่งใช้คำนำหน้าว่า นางสาว เมื่อได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าแล้ว ยังคงต้องใช้คำนำหน้าว่า นางสาว ต่อไป ตามเดิม เว้นแต่ผู้ที่ยังไม่มีสามีซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้รับราชการสนองพระเดชพระคุณ ในตำแหน่งนางพาราณสีและพนักงาน จึงใช้คำนำหน้าว่า “คุณ” ต่อมากนະรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ (เรื่อง การใช้คำนำหน้ามสตรี) เห็นชอบและให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติสำหรับสตรีทั่วไป ที่ยังไม่มีสามี ซึ่งใช้คำนำหน้าว่า นางสาว เมื่อได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ดังແข้นจตุติจุลจอมเกล้าขึ้นไป ให้ใช้คำนำหน้าว่า “คุณ” ได้ทั้งสิ้น

บัดนี้ สำนักพระราชวังได้มีหนังสือ ที่ พว ๐๒๐๒.๒/๓๔๒๙ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ (เรื่อง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมการใช้คำนำหน้ามสตรีผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า) แจ้งว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้คำนำหน้ามสตรีผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า โดยให้สตรีทุกคนที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ขั้นปฐมจุลจอมเกล้า และขั้นทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ ใช้คำนำหน้านามว่า “ท่านผู้หญิง” และให้สตรีทุกคนที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ขั้นทุติยจุลจอมเกล้า ขั้นตติยจุลจอมเกล้า และขั้นจตุติจุลจอมเกล้า ใช้คำนำหน้านามว่า “คุณหญิง” ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๕๓ ง วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๔ แล้ว ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติว่า

/ ๑. รับทราบ...

๑. รับทราบประกาศพระบรมราชโองการ การใช้คำนำหน้านามสตรีผู้ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า

๒. เห็นชอบให้ยกเลิกนิติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕ (เรื่อง การใช้คำนำหน้านามสตรี)
ตามหนังสือสำเนาเลขอาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๒๐๔/ว. ๗๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฏฐ์จารี อนันตศิลป์)

เลขอาธิการคณะรัฐมนตรี

กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๘๖๑ - ๑๘๖๒ (ธีระพงษ์, ภูมิเมศร์)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๒๒๔
www.soc.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th